

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

НААНУ ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

ІНСТИТУТ ПРОДОВОЛЬЧИХ РЕСУРСІВ НААНУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ

ТЕХНОЛОГІЙ ВІЛЬНЮСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩЕЦИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ І
ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**Матеріали
XIII Міжнародної науково-практичної конференції,**

26-27 квітня 2017 р.

Тези доповідей

Київ НУХТ 2017

Проблеми управління і економіки підприємств в сучасних умовах:
Матеріали XIII Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 26-27 квітня 2017 р. : тези доп. – К.: НУХТ, 2017. – 196 с.

Видання містить тези доповідей учасників XIII Міжнародної науково-практичної конференції.

Розглянуто актуальні питання економіки підприємств в сучасних умовах на основі сучасних наукових підходів, ознайомлено читачів з характером змін усіх складових управлінської діяльності в умовах інтенсифікації розвитку технологій управління, зростання інноваційної активності, підвищення ефективності мотиваційного механізму підтримки виробництва, розвитку маркетингової забезпечення підприємства та теоретичні і прикладні аспекти продовольчої безпеки країни, теоретико-методичні засади ризик-менеджменту підприємств.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових працівників, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств в сучасних ринкових умовах.

Матеріали конференції видано в авторській редакції

Редакційна колегія: А.І. Українець, О.Ю. Шевченко, О.О. Шермет, М.А. Міненко, М.П. Буковинська, В.І. Ємцев, Д.Ф. Крисанов, О.М. Петухова, Wojciech Leoński, Barbara Czerniachowicz, О.П. Осадчук (відповідальний секретар), О.А. Лисенко (технічний секретар), І.В. Євсєєва (відп. за англomовну секцію).

Рекомендовано вченою радою НУХТ
Протокол №10 від 30.03.2017 р.

КОНЦЕПЦІЯ ЕКОБЕЗПЕЧНОГО РОЗВИТКУ СТАЛОГО СУСПІЛЬСТВА

І.В. Попова, д-р філософ. наук, канд. техн. наук
Національний університет харчових технологій

Г.В. Попов
Київський національний університет ім. Т.Г.Шевченко

Актуальність дослідження проблематики екобезпечного розвитку обумовлена потребами практики, насамперед, завданням пошуку шляхів і ресурсів вирішення екологічної проблеми, яка для України стоїть надзвичайно гостро.

У 1972 р. з'являється відома доповідь Римського клубу «Межі зростання». Її автори Д. Мідоуз та Й. Рандерс за допомогою комп'ютерної моделі World 3 провели дослідження довгострокових наслідків глобальної тенденції зростання населення, промислового і сільськогосподарського виробництва, споживання природних ресурсів та забруднення довкілля. В підсумку робився висновок, що зростання населення і виробництва взаємно прискорюють одне одного, надають йому експоненціальний характер, виводять із стану рівноваги всю глобальну систему, результатом чого буде екологічний колапс. Вихід з такої ситуації автори доповіді пов'язували зі станом «глобальної рівноваги». Як зазначають автори, з технічної і економічної точок зору шанси на майбутнє має суспільство, здатне зберігати стійкість за рахунок розумного обмеження використання своїх внутрішніх ресурсів. Перехід до нього потребує ретельно зваженого поєднання довгострокових і

короткострокових завдань, акценту на самодостатність, справедливість і якість життя, а не на кількісне зростання промислового виробництва. Для створення подібного суспільства потрібне щось більше, ніж виробництво і передова технологія, а саме зрілість думок, співчуття і мудрість. Проте, хоча технічно і економічно перехід до розумно обмеженого використання наявних ресурсів цілком можливий і навіть не пов'язаний з великими труднощами, на цьому шляху можуть виникнути психологічні й політичні бар'єри, здолати які буде нелегко. Адже на безперервне зростання матеріального виробництва завжди покладалися великі надії, на ньому будуються особисті кар'єри, ґрунтується вся сучасна індустріальна цивілізація [1].

Автори «Меж зростання» запропонували кардинальне рішення для подолання загрози екологічної катастрофи – стабілізувати на постійному рівні чисельність населення планети і одночасно капітал, що вкладається у виробництво. Такий стан «глобальної рівноваги», на думку групи Мідоуза, не означатиме застою, адже людська діяльність, що не потребує значного розходу непоправних ресурсів і не призводить до деградації довкілля (наука, мистецтво, освіта, спорт), може нескінченно прогресувати [2].

У 1974 р. М. Месарович та Е. Пестель представили власну модель, що враховувала регіональні особливості світового розвитку. Результати моделювання показали, що для подолання екологічних небезпек необхідно кількісне зростання виробництва доповнити якісною зміною структури світового господарства. Концепції «меж зростання» вони протиставили концепцію «органічного зростання»: екологічні проблеми можуть бути подолані без відмови від зростання світової економічної системи в тому випадку, коли зростання буде збалансованим та органічним. Порівнюючи дані моделі, можна зазначити, що вони не є діаметрально протилежними, кожна з них містить зерно істини. Межі зростання існують, але можливості його збільшуються, якщо воно є збалансованим, що потребує якісних змін. Як виключно кількісний показник зростання не може бути нескінченним. Розвиток як єдність якісних та кількісних змін не має меж перетворення. Саме розвиток, а не рівновага, є справжньою альтернативою зростання, хоча рівновага, як і зростання, являє собою невід'ємний момент розвитку. Загальною умовою, що забезпечує розвиток є збереження стабільності при наявності якісних змін

Остаточне закріплення концепції стійкого розвитку як глобальної стратегії, визнаною світовою спільнотою, відбулося на Конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку, що відбулася 1992 р. у Ріо-де-Жанейро («Ріо-92»). В документах «Ріо-92» стійкий розвиток визначається як розвиток, який дозволяє на довготривалій основі забезпечити стабільне економічне зростання, що не приводить до деградаційних змін довкілля. Основні ідеї «Ріо-92» полягають у наступному:

- необхідність переходу світової спільноти на рейки екологічно орієнтованого і стійкого довготривалого розвитку;
- неминучість компромісів і жертв, особливо з боку розвинених країн, на шляху до більш справедливого світу і стійкого розвитку;

- неможливість руху країн, що розвиваються, тим шляхом, яким прийшли до свого благополуччя розвинені країни;
- вимога до всіх верств суспільства у всіх країнах усвідомити безумовну необхідність такого переходу і всіляко йому сприяти.

Концепція сталого розвитку виражає достатньо просту ідею: необхідно досягнути гармонії між людьми, між суспільством і природою.

Реалізація стратегії стійкого людського розвитку передбачає досягнення низки цілей та завдань, серед яких можна виділити три рівні: генеральна мета – збереження людської цивілізації та її прогресивний розвиток; забезпечувальні цілі – збереження умов, в яких може існувати і розвиватися людство; підтримувальні цілі – збереження біосфери та локальних екосистем, які підтримують умови існування людства.

Таким чином, концепцію сталого розвитку можна визначити як стратегію виживання і неперервного розвитку цивілізації в умовах збереження навколишнього середовища.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мидоуз Д. За пределами допустимого: глобальная катастрофа или стабильное будущее? / Д. Мидоуз, Й. Рандерс // Новая постиндустриальная волна на Западе: Антология. – М. : Academia, 1999.

2. Головач Н.А. Формування понять сталого розвитку та їх категоризація / Н.А. Головач // Гілея: Науковий вісник : збір. наук. пр. – К., 2011. – Вип. 48. – С. 520-523.